

Meritve onesnaženosti zraka in tal v Zgornji Mežiški dolini

Agencija Republike Slovenije za okolje spremlja stanje okolja v Zgornji Mežiški dolini od začetka sprejetja Odloka o območjih največje obremenjenosti okolja in programov ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Zgornji Mežiški dolini v letu 2007. Spremljanje je bilo osredotočeno predvsem na vsebnosti svineca in kadmija v zunanjem zraku in tleh.

V obdobju med 2007 in 2009 so potekale občasne meritve vsebnosti kovin v delcih PM10 na treh lokacijah – v Mežici, Črni in Žerjavu. Ker so bile v Žerjavu izmerjene najvišje koncentracije, smo v letu 2010 nadaljevali s sistematičnimi stalnimi meritvami kovin na lokaciji v Žerjavu. Ravni svineca in kadmija v delcih PM10 v zunanjem zraku na tej lokaciji ostajajo na visoki ravni.

Tabela 1: Povprečna letna raven svineca v ng/m^3 (mejna vrednost je $500 ng/m^3$).

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Žerjav	254	300	252	384	329	338	351	320
Ljubljana	8	11	7	7	6	7	6	6

Tabela 2: Povprečna letna raven kadmija v ng/m^3 (ciljna vrednost je $5 ng/m^3$).

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Žerjav	4,4	2,5	1,5	2,5	2,7	4,9	5,7	1,9
Ljubljana	0,3	0,5	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2

Vzorčenje tal se je v obdobju 2007- 2017 izvedlo na 125 različnih lokacijah. Prioritetno smo se osredotočili na območja, kjer se zadržujejo otroci (igrišča v vrtincih in ostala javna igrišča) in na domače okolje otrok, kjer so bile ugotovljene prekomerne vsebnosti svineca v krvi otrok. Ostali vzorci tal so obsegali šolska igrišča in ostale športne objekte, vrtove, kmetijska zemljišča, makadamski privoze in dvorišča. **Kot najbolj problematični so se izkazale ravno makadamske površine, ki so bile očitno izvedene z materialom, v katerem so bile znatno presežene kritične vrednosti za svinec, kadmij in cink.**

V avgustu 2018 smo na območju občine Črna pričeli z okrepljenimi meritvami kakovosti zraka, ki obsegajo dodatne meritve kovin v delcih PM10, padavinah in usedlinah ter meteorološke parametre.

V letošnjem letu se izvajajo tudi dodatne analize vsebnosti kovin v reki Meži in njenih pritokih.